

DE INHOUDELIJKE
MOTIVERING

4.5	Fair-trial beginsel	22
4.5.1	De beoordeling beroepschriften	22
4.5.2	Buitensporige lange duur van de procedure	22
4.5.3	Afbreuk aan de mogelijkheden van verdediging	23
4.5.4	Een beginsel is geschonden	23
5.	Schuldvordering	24
5.1	Ontstaan van schade	24
5.2	Vordering	25
5.3	Aansprakelijkheid	26
5.4	Toerekening	26
6.	Juridisch kader	28
6.1	Inleiding	28
6.2	Aanleveren ID-kaart zonder vingerafdrukken	28
6.3	Plicht om schade te beperken	30
6.3.1	Tussenbalans	31
6.3.2	Een ongebruikelijke rechtsgang	32
6.4	Marginale toetsing	35
6.4.1	Beleidsvrijheid overheid ontbrak	36
6.4.2	ID-kaart valt buiten de EU-Verordening	36
7.	Rechtsgrond	37
7.1	Algemeen	37
7.2	Fundamentele vrijheden	37
7.3	Evenredigheidsbeginsel	38
7.7	Toegang tot de bestuursrechter	39
7.5	De Hoge Raad der Nederlanden	40
7.5.1	Geen andere rechtsgang	41
7.5.2	Schade blijkt onvermijdelijk	41
7.5.3	De wet is niet toereikend	42
7.6	Ontvankelijkheid	42
7.6.1	Toewijzing schadevergoeding	43
7.6.2	Jurisprudentie	43
7.6.3	Het arrest Staat/Van Gelder	44
7.6.4	De minister bekend schuld	46
7.6.5	Ministeriele verantwoordelijkheid	47
7.6.6	Belofte landadvocaat om schade in te dekken	48

7. Rechtsgrond voor het vorderen schade

7.1 Algemeen

De Grondwet en de Internationale verdragen verplichten de overheid rekening te houden met principiële bezwaren tegen de paspoortwet.

Hiervan is de Nederlandse overheid ongetwijfeld op de hoogte geweest.

Op zich konden de bezwaren natuurlijk niet zover gaan dat daardoor de vervaardiging van een degelijk identiteitsdocument onmogelijk wordt.

Zoiets werd blijikbaar als een belemmering ervaren voor de politieke daadkracht. Een eenmaal uitgestippeld politiek beleid komt zo in gevaar. Een burger is dus niet in de gelegenheid om een bezwaar te maken.

In de praktijk staat een burger nagenoeg machteloos om de inperking van zijn rechten aan te vechten. Daarvoor wordt geen ruimte geschept. Als burgers hun bezwaren niet opzij zetten worden ze uitgesloten van de maatschappij. Vooral omdat een identiteitsbewijs noodzakelijk is.

Tijdens een procedure tegen de Nieuwe Paspoortwet heeft iemand geen toegang tot: "werk, ziekenzorg, onderwijs, bank en sociale voorziening".

Ook dit is in strijd met de Internationale verdragen en de Grondwet.¹¹⁷

7.2 Fundamentele vrijheden

Onder burgerrechten worden rechten verstaan die een persoon beschermt tegen de overheid. De overheid heeft de verplichting zich niet in deze vrijheden in te mengen. Deze rechten zijn onmiddellijk toepasbaar. Het betekent dat ze effectief gelden zonder dat er bijzondere uitvoeringsmaatregelen moeten worden getroffen.¹¹⁸ Net zoals in België.

¹¹⁷ Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele rechten, het Internationaal Verdrag voor Burgerlijke en Politieke Rechten, het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, en het Verdrag van Lissabon.

¹¹⁸

http://diplomatie.belgium.be/nl/Beleid/beleidsthemas/mensenrechten/specifieke_kwesties/fundamentele_vrijheden/

Deze vrijheden waarborgen onder andere het democratisch karakter van een land. In Nederland hebben we niet een relatief sterk raamwerk.

In Nederland zijn burgers voor het blok gezet. Tijdens een gerechtelijke procedure in een lastige positie gebracht. Een burger wordt gedwongen een keuze te maken die hij eigenlijk niet wilde. Niet ten aanzien van de procedure. En ook niet gelet op de maatschappelijke gevolgen ervan.

Een burger wordt feitelijk het recht op een eerlijk proces ontnomen. En tegelijkertijd het recht op vrije beweging in het maatschappelijk leven.

Hiermee streeft de overheid geen zorgvuldigheid na. Alles is haar gelegen om een bepaald beleidsdoel door te drukken zonder inmenging.

Op een onverantwoorde wijze is uitvoering gegeven aan burgerrechten.

7.3 Evenredigheidsbeginsel

De overheid moest ervoor zorgen dat de lasten of nadelige gevolgen van een overheidsbesluit voor burgers niet zwaarder zijn dan het algemeen belang van het besluit.¹¹⁹ In dit geval is daarvan geen enkele sprake. Vooral omdat een besluit niet zorgvuldig is voorbereid en genomen.

In de praktijk klopt de motivering en feiten niet waarvoor gegevens zijn verzameld. Het dient logisch en begrijpelijk te zijn gelet op doelbinding.

Een bovenmatige verwerking van gegevens vindt nu plaats: "Gegevens worden verzameld maar ze zijn niet gebruikt". Ze werken immers niet.

Artikel 11 van de Wbp stelt dat bovenmatige verwerking verboden is.¹²⁰

Tegen die achtergrond kon niemand burgers uit de maatschappij weren.

¹¹⁹ Art. 3:4 lid 2 Awb http://nl.wikipedia.org/wiki/Algemene_beginselen_van_behoorlijk_bestuur

¹²⁰ Een verzamelaar moet de gegevens ook feitelijk gebruiken. 'Nice to know' is niet genoeg, 'Need to know' is een minimumvoorwaarde. De overheid heeft op wettelijke basis geen recht op deze gegevens.

Het handelen van de overheid druist in tegen de zorgvuldigheid die wij mochten verwachten. Vooral omdat de uitsluiting van burgers van de maatschappij als onbetamelijk kan gelden. Zeker tegen die achtergrond: "Er is geen bevoegdheid zonder enige grondslag in de wet of Grondwet"

Op zich mag het duidelijk zijn dat burgers het recht hebben om aan de maatschappij deel te nemen. Een gerechtelijke procedure daargelaten. In de Grondwet is het "Fair trial" beginsel als onderdeel meegenomen. Als zodanig beroep ik mij op nationale- en internationale wetgeving.

7.4 Toegang tot de bestuursrechter

Over deze vordering is momenteel het nodige opgemerkt. Een nadere toelichting blijkt noodzakelijk. Vandaar nu nog even het navolgende.

Toegang tot de bestuursrechter is slechts onder strikte regels toegestaan.

Het geldt voor burgers die een reisdocument aanvragen en weigeren om daarbij vingerafdrukken te verstrekken. Zij kunnen bezwaar maken tegen het niet in behandeling nemen van die aanvraag. Om beroep te kunnen instellen tegen de afwijzing van bezwaar bij de bestuursrechter.

De burger die vingerafdrukken afstaat ter verkrijging van een reisdocument heeft niet de mogelijkheid om zich tot de rechter te wenden.

In mijn geval ligt het genuanceerder. De volgorde is andersom geweest. "Een beroepschrift is ingediend om mij te verweren in deze procedure." Zonder dat de rechtbank een behandeling ter terechtzitting nodig acht. (...) Hoelang moest een burger wachten? Tot het eind der tijden soms?

Terwijl het een riskante procedure is door de maatschappelijke nadelen.

Op een gegeven moment koos ik ervoor om een reisdocument aan te vragen. Het ging om een paspoort... Daartoe ben ik feitelijk gedwongen.

Vergeeten is dat ik alleen voor een ID-kaart procedeer. En nu nog steeds.

Het aanvragen van een paspoort is noodzakelijk geweest om te werken.

Ik haal niet uit de stukken dat dit een belemmering is in deze procedure.

Uit de stukken behoort te blijken dat er onderzoek is geweest wil iemand zich een oordeel kunnen vormen. Het begrip reisdocumenten daargelaten. "Een paspoort en een ID-kaart vallen niet allebei onder de Nieuwe Paspoortwet." Daarvan is uitgegaan zonder controle van feiten.

De Nederlandse overheid is er op routinematige basis van uitgegaan dat de identiteitskaart onder de Nieuwe Paspoortwet valt. Het klopt niet.

Een Europese wetgeving biedt geen grond voor een identiteitskaart.

Inhoudelijk verwijs ik korthedshalve naar voetnoot 115 op pagina 35.

7.5 De Hoge Raad der Nederlanden

Het had evenwel op de weg van de overheid gelegen om redelijk actief onderzoek te verrichten naar de rechtmatigheid van de identiteitskaart.

Op deze plek stel ik nu dan ook vast dat zo'n onderzoek is uitgebleven.

Gevolgen van stilzitten van de overheid wordt op burgers afgewenteld. De burgers zijn als gevolg daarvan nu buiten de maatschappij geplaatst.

Volgens de Hoge Raad is zoiets niet toegestaan. "Er mogen geen feitelijke of juridische drempels zijn voor het instellen van een procedure."^{121 122}

Een effectieve en efficiënte rechtsbescherming is gewoon noodzakelijk.

¹²¹ HR 1 juli 1983, NJ 1984/360 (*Staat/LSV*), r.o. 3.2, als geciteerd in *Kamerstukken II* 1991/92, 22 486, nr. 3, p. 4.

¹²² HR 27 juni 1986, NJ 1987/743 (*De Nieuwe Meer*), r.o. 3.2, als geciteerd in *Kamerstukken II* 1991/92, 22 486, nr. 3, p. 4.

7.5.1 Geen andere rechtsgang

- 1) Het instellen van vorderingen in deze zaak is de enige mogelijkheid voor burgers om op te komen tegen de onrechtmatigheid van de Nieuwe Paspoortwet. Er staat voor hen geen andere, met voldoende waarborgen omklede rechtsgang open. Alles is nu zeer omslachtig.
- 2) De burger kan de belangen waarvoor zij bescherming zoekt niet op een voldoende -niet riskante- wijze aan een rechter voorleggen.

Hierover heeft de Hoge Raad ook geoordeeld dat dan geen sprake is van een met voldoende waarborgen omklede rechtsgang. Niet zonder reden.

Uitgangspunt is dat over bestuursrechterlijke rechtsvragen bij de rechter moet worden geprocedeerd. Een burger hoeft geen omslachtige weg te volgen om een appellabel besluit uit te lokken met het enkele doel om de verbindendheid van de achterliggende bepaling te kunnen bestrijden.

In het geval van de Nieuwe Paspoortwet is daaraan voorbijgegaan.

Een invoering van andere reisdocumenten blokkeert die mogelijkheid.

7.5.2 Schade blijkt onvermijdelijk

Alle burgers lijden schade als gevolg van de Nieuwe Paspoortwet.

- De mensen die ervoor kiezen geen reisdocument aan te vragen of geen vingerafdrukken willen afstaan lijden schade. Vooral omdat zij zonder geldig reisdocument door het leven moeten. Met alle gevolgen van dien. Een burger is van de maatschappij uitgesloten.
- De mensen die een vingerafdruk hebben afgestaan, lijden schade omdat sprake is van (dreigende) inbreuk op hun privacyrechten.

In de praktijk wil de overheid die privacy niet beschermen.¹²³

¹²³ Op bladzijde 1 van dit aanvullend stuk wordt dat onder voetnoot 4 verder uiteengezet

7.5.3 De wet is niet toereikend

Het beeld ontstaat dat niet iedereen het serieus neemt met de rechtsgang.

In het geval van de tenuitvoerbrenging van de Nieuwe Paspoortwet wordt normale regelgeving genegeerd. Alsof het buiten wetgeving valt.

Op zich gaat deze gang van zaken lijnrecht in tegen wat gebruikelijk is.

- Een deugdelijke rechtsgang zou natuurlijk meebrengen dat de betreffende burger ook een identiteitsbewijs kan aanvragen en vervolgens los van die aanvraag kan procederen over de vraag of de opslag van zijn gegevens door de overheid wel rechtmatig is.

Tijdens andere procedures neemt een burger deel aan de maatschappij.

Een democratie behoort die grondbeginselen gewoon te waarborgen.

7.6. Ontvankelijkheid

Het ontvankelijkheidsprobleem is van tafel. In dit dossier beging de gemeente een procedurefout.¹²⁴ De rechter kan de zaak nu beoordelen.

Niets staat de inhoudelijke beoordeling van dit dossier meer in de weg.

Mijn beroepschriften kunnen feitelijk ook gegrond worden verklaard.

Anders gezegd: "Dit kan betekenen dat de rechtbank het met mij eens is dat de beslissing op het bezwaar van de gemeente niet juist is geweest."

De rechtbank vernietigt dan de negatieve beslissing op bezwaar van de gemeente en draagt haar op om opnieuw op het bezwaar te beslissen.

Waarna ik schade ga vorderen als gevolg van de Nieuwe Paspoortwet.

¹²⁴ De brief van meester J. Hemelaar, d.d. 21-09-2011, Ref. nr.: 10411060 JH/ is toegevoegd als bijlage.

7.6.1 Toewijzing schadevergoeding

In hoofdstuk 5 is vermeld dat ik een vordering indien bij de rechter. Vooral omdat ik schade lijd door wetgeving. Ik baseer mijn vordering op het feit dat de Nieuwe Paspoortwet als zodanig in strijd is met hogere regelgeving en daarmee onverbindend is. Zeker nu gelet op de ID-kaart.

Een schade vloeide voort uit de nadelige positie waarin de Nieuwe Paspoortwet mij plaatste, doordat de wet aan mijn concurrenten een voorrecht toekende dat mij werd onthouden. ‘Mensen die geen vingerafdrukken hoeven afgeven vanwege een lichamelijke beperking.’¹²⁵

De Nieuwe Paspoortwet zelf was daarmee de directe schadeoorzaak.

Het gaat bij de “Paspoortwet” feitelijk dus om een onevenredige last die burgers –ten onrechte– krijgen opgelegd, wat nadeelcompensatie vereist

Aan burgers hoort geen onevenredige last te worden opgelegd. Het toebrengen van schade levert jegens burgers een onrechtmatige daad op.

Als zodanig presenteert de Hoge Raad het *égalité*-beginsel als norm.¹²⁶

Voor een toelichting verwijs ik naar hoofdstuk 1.2 op bladzijde 3 t/m 6.

Op grond van art. 6:162 BW wordt schadevergoeding ook toegewezen.

7.6.2 Jurisprudentie

Een overheidsaansprakelijkheid voor wetgeving kan niet toegerekend worden op grond van de wet. Er is immers geen algemene wettelijke regeling aanwijsbaar die de overheid aansprakelijkheid stelt voor door haar uitgevaardigde wetgeving¹²⁷ Het legaliteitsbeginsel is belangrijk.

¹²⁵ Zie voetnoot 28 op bladzijde 4.

¹²⁶ Slier 2007, p. 381; Van Ravels 2004, p. 76-78. (Zie daarvoor bladzijde 205 Mr.R.J.B. Schutgens.)

¹²⁷ Deze categorie komt wel in aanmerking indien een wettelijk voorschrift is uitgevaardigd zonder een wettelijke grondslag. Er is dan strijd met het legaliteitsbeginsel. Omdat het legaliteitsbeginsel op sommige terreinen is gecodificeerd (artikel 16 Gw, artikel 89 lid 2 Gw, artikel 104 Gw, artikel 216 jo. 219 Gemw etc.) kan hier dus toegerekend worden op grond van de wet. Het legaliteitsvereiste is echter tevens op te vatten als een algemeen ongeschreven rechtsbeginsel wat haar stempel drukt op het hele publiekrecht.

Het gedrag van de overheid zal daarom ook voornamelijk worden toegerekend op grond van de “in het verkeer geldende opvattingen”.¹²⁸

Een gedraging (doen of nalaten) is onrechtmatig indien de gedraging in strijd is met een wettelijke plicht; wanneer door de gedraging inbreuk wordt gemaakt op een subjectief recht of wanneer de gedraging in strijd is met de maatschappelijke zorgvuldigheid, zo volgt uit art. 6:162 BW.

Wanneer de wetgever wetgeving uitvaardigt die strijdig is met hoger recht dan komt een voorschrift (publiekrechtelijk gezien) onregelmatig tot stand waardoor het predicaat ‘onverbindend’ op het voorschrift prijkt.¹²⁹ Als een onrechtmatigheid vaststaat wordt schade ook vergoed.

Algemeen aanvaard is dat de publiekrechtelijke onregelmatigheid in het burgerlijke recht als zijnde ‘onrechtmatig’ moet worden beschouwd. Een onverbindend wettelijk voorschrift kan een onrechtmatige daad inhouden. Dat bleek voor het eerst uit het Pocketbooks II-arrest.¹³⁰

Die opvatting is later bevestigd in tal van arresten van de Hoge Raad.¹³¹

7.6.3 Het arrest Staat/Van Gelder

Wat zich hier afspeelt begint nu duidelijk te worden. De gevolgen van de paspoortwet zijn in strijd met de maatschappelijke zorgvuldigheid.

Een burger is in een situatie gedwongen en aan zijn lot overgelaten.¹³²

¹²⁸ Van Maanen & de Lange 2005, p. 76

¹²⁹ Zie C.N.J. Kortmann 2006, p. 111-138.

¹³⁰ HR 24 januari 1969, NJ 1969, 316 (Pocketbooks II)

¹³¹ HR 1 juli 1984, NJ 1984, 360 (LSV); HR 9 mei 1986, NJ 1987, 252 (Staat/Van Gelder); HR 16 mei 1986, NJ 1987, 251 (Landbouwwliegers). Zie over de (automatische) koppeling tussen onverbindendheid en onrechtmatigheid onder meer Schutgens 2009, p. 36-50; Bok 1991, p.126-132; Polak 1987, p. 139-147.

¹³² Van Ommeren 1996, p. 80-85, i.h.b. p. 84: bij ‘een feitelijke verplichting is er geen sprake van een norm (...) maar dwingt de feitelijke constellatie betrokkenen tot bepaald gedrag’.

De bevoegdheid van de Rechter levert weinig problemen op. Bij wetgevingsgeschillen wordt naar huidig recht zonder problemen toegerekend. Indien het oordeel wordt geveld dat wettelijke voorschriften onverbindend zijn, staat hiermee dus niet alleen de onrechtmatigheid vast maar (in beginsel) ook feitelijk de schuldvraag.

Een belangrijke uitspraak hieromtrent deed de Hoge Raad in het Staat/ Van Gelder-arrest, Hier ging het om aansprakelijkheid voor een lagere onverbindende regeling. Van Gelder vorderde renteschade omdat hij te hoog was aangeslagen op grond van een uitvoeringsbesluit (een algemeen verbindend voorschrift) van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Om aan de opgelegde belastingaanslagen te kunnen voldoen had hij (tegen rente) geld moeten lenen van derden. Het uitvoeringsbesluit, dat de basis vormde voor de aanslagen, bleek onverbindend te zijn. De Staat kwam met een verweer: "Volgens haar had zij haar bevoegdheden niet op klaarblijkelijke en ernstige wijze overschreden op het moment dat hij de onverbindende regeling uitvaardigde."

De Hoge Raad gaat hierin niet mee en overweegt dat: -

'In geval een overheidslichaam een onrechtmatige daad pleegt door een met een hogere regeling strijdig en mitsdien onverbindend voorschrift uit te vaardigen en op grond van dit voorschrift te handelen is daarmee in beginsel de schuld van het overheidslichaam gegeven.'

De bewoording van de Hoge Raad der Nederlanden ("in beginsel") laat weliswaar ruimte voor uitzondering. Maar in de jurisprudentie is tot op heden nog nooit een uitzondering aanvaard. De overheid kan zich dan ook niet verschuilen achter het excuus van rechtsdwaling.¹³³

¹³³ HR 26 september 1986, NJ 1987, 253 (Staat/Hoffmann La Roche). Het ging in deze zaak om vermeende aansprakelijkheid van een uitgevaardigde en nadien door het College van Beroep vernietigde beschikking op grond van de Wet economische mededinging. De Staat verweerde zich met de stelling dat de vernietiging door het college onvoorzienbaar was. Daarom trof de Staat geen schuld. De Hoge Raad gaat hierin niet mee: 'deze enkele omstandigheid staat er immers niet aan in de weg [...] en doet derhalve niet af aan de in beginsel gegeven schuld van dit lichaam'. Dit standpunt wordt later gehandhaafd en nader uitgewerkt in HR 31 mei 1991, NJ 1993, 112 (Van Gog/Nederweert): 'Zelfs wanneer het overheidslichaam geen enkel verwijt treft, moet worden aangenomen dat deze onrechtmatige daad in beginsel - in de termen van artikel 6:162 NBW - voor rekening van het overheidslichaam komt.' (zie bron: Tjeerd Raijmakers, ANR: 363387 voetnoot 116 op bladzijde 34).

Indien wetgeving onverbindend blijkt te zijn, leidt dit automatisch tot een onrechtmatige gedraging van de overheid die haar ook kan worden toegerekend. Dit is niet alleen zo bij strijd met een geschreven hogere regeling, maar ook bij strijd met het ongeschreven recht.¹³⁴

Het feit dat ongeschreven rechtsregels vaak een betrekkelijk vaag karakter hebben doet niet af aan het 'schuldaspect' van de overheid indien wetgeving in strijd blijkt te zijn met dergelijke rechtsbeginselen. De rechter heeft de mogelijkheid om lagere wetgeving onverbindend te verklaren als deze in strijd is met de ongeschreven rechtsbeginselen.

7.6.4 De minister bekend schuld

Een onverbindende regeling kan aan de burger tot wie zij zich richt, ook schade berokkenen doordat zij hem ertoe noodzaakt kosten te maken. Zonder de verplichting daartoe met zoveel woorden op te leggen. Als de regeling achteraf onverbindend blijkt te zijn, lijdt de burger schade ten gevolge van een 'feitelijke verplichting'. Zoals dat nu ook is gebeken.

Er is de burger strikt juridisch bezien geen onverbindende verplichting opgelegd. Maar niettemin werd de burger door de onverbindende regeling de facto gedwongen om bepaalde kosten te maken.¹³⁵ In dit geval om tijdens een rechtszaak aan zijn levensonderhoud te voldoen.

Het is lastig omdat burgers tijdens die procedure hun rechten verliezen.

De regeling van de Nieuwe paspoortwet is onverbindend omdat zij de burger een vrijheid ontnemt die de hogere norm haar juist garandeert.

Op 17-01-2014 is besloten tot een vingerafdrukvrije ID-kaart.

Blijkens publicatie in de staatcourant bekend de minister schuld.

¹³⁴ Van Maanen & de Lange 2005, p. 119.

¹³⁵ Van Ommeren 1996, p. 80-85, i.h.b. p. 84: bij 'een feitelijke verplichting is er geen sprake van een norm (...) maar dwingt de feitelijke constellatie betrokkenen tot bepaald gedrag'.

7.6.5 Ministeriele verantwoordelijkheid

Een identiteitskaart met vingerafdrukken is überhaupt niet aan de orde.

De overheid is niet in staat 'om algemene wetten te maken die concreet acceptabel uitwerken' Niet in het geval van de Nieuwe Paspoortwet. Een Europese verordening was bepalend. Zeker als landen dat ondertekend hebben. Een land moet nationale wetten aan die verordening aanpassen.

In hoofdstuk 6.4.2 is reeds aangegeven waarom de identiteitskaart niet onder een reisdocument valt. De Raad van Europa sprak zich erover uit.

Het actieplan om identiteitskaarten vingerafdrukvrij te maken is gunstig.

Op zich is het alleen "oude wijn in nieuwe vaten". Veel te lang duurt het voordat actie werd ondernomen. Terwijl alles 3 jaar lang duidelijk bleek.

Feitelijk is er niet gewetensvol gehandeld door de overheid en de afwegingen waren totaal niet in het belang van de burgers in Nederland.

Ministeriële verantwoordelijkheid verplicht tot een schadevergoeding.

Bij wegdenken van de Nieuwe Paspoortregeling zou schade niet zijn ontstaan. De burger had tijdens een procedure zijn leven kunnen leiden.

Onder het mom van identiteitsfraude wordt de voortgang gestagneerd.

Aan de andere kant realiseer ik mij dat het geruime tijd duurt eer de 'benodigde' formele wet tot stand komt als het gebrek wordt onderkend.

Tegelijkertijd is het vast ook niet de bedoeling dat de burger door een fout van de overheid opeens in een slechtere positie komt te verkeren dan zonder die fout het geval zou zijn geweest. Niet alleen ik ervaar dat op deze manier. De Raad van State nu klaarblijkelijk dus ook.¹³⁶ Helder.

¹³⁶ Ook de Afdeling meent: indien 'tussen het moment van het nemen van het rechtens onjuiste (appellabele, RS) besluit en dat, waarop een rechtmatig besluit zou hebben kunnen worden genomen tijd ligt, omdat (...) voor het nemen van het rechtmatige besluit bepaalde procedurele stappen moesten (...) worden genomen, kan schade die gedurende deze periode wordt geleden, worden toegerekend aan het rechtens onjuist bevonden besluit.' ABRvS 15 december 2004, *JB* 2005, 58 (G./Meerssen), r.o. 2.3.1.

Dit hoofdstuk biedt enige duidelijkheid omtrent deze situatie. “De overheid heeft EU-wetgeving ten aanzien van de Nieuwe Paspoortwet te laat omgezet in nationale wetgeving.” Zeker gelet op de identiteitskaart. Alle reden dan ook om aan te nemen dat schade in de hand is gewerkt.

Een schending feitelijk van een specifieke zorgvuldigheidsnorm jegens de burgers. Vooral omdat sprake is van berokkende schade met het vooropgezette doel om een burger in zijn privésituatie te treffen.¹³⁷

De persoon wordt tijdens de procedure tegen de Nieuwe paspoortwet de toegang tot de maatschappij ontzegd. Waardoor hij ook snel zal afhaken.

In een democratie behoorde die 2 zaken losgekoppeld van elkaar te zijn.

7.6.6 Belofte landsadvocaat indekken van schade

In Nederland hebben we een benadering waarbij het mogelijk is om schade te verhalen aangaande ongewenst overheidsgedrag. Ook de Raad van State schaart zich achter dit beginsel. Dat zagen wij in het voorgaande hoofdstuk. Het gaat daarbij om geldende jurisprudentie.

Het is verder belangrijk om te constateren dat de landsadvocaat ook de noodzaak van schadevergoeding inziet. Tijdens een zitting bleek dat.

Ter zitting van Willems stelde de landsadvocaat op 22-11-2012: “die schade zou (*sic- achteraf*) in principe financieel kunnen worden gedekt (*sic- als eiser over een paar jaar in het gelijk zou worden gesteld*) en dat Willems zich gewoon aan de wet dient te houden.” Dat bleek haar visie.

Voor de onderbouwing van mijn bewering verwijs ik naar de link.¹³⁸

Aan de belofte van de landsadvocaat moet ik uiteraard niets aan afdoen.

Op zich is het de basis waarop een schadevergoeding perspectief biedt.

¹³⁷ Het belang van burgers is moedwillig op het spel gezet: ‘een procedure volgen wordt gesaboteerd’.

¹³⁸ <https://www.vrijbit.nl/rechtszaken/item/910-update-zaak-willems.html>